

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство

освітньо-професійної

програми «Музейний менеджмент, культурний туризм»

Силабус освітнього компонента ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство, за освітньо-професійною програмою «Музейний менеджмент, культурний туризм».

Розробник: Сур'як Микола Володимирович, доцент кафедри української літератури, к. філол. наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Надольська В. В.)

Силабус нормативного освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української літератури протокол № 1 від 29 серпня 2022 року

Завідувач кафедри:

(Яручик В. П.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 027 Музезнавство, пам'яткознавство Освітньо-професійна програма Музейний менеджмент, культурний туризм Освітній ступінь Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання 1-ий
		Семестр 1-ий
ІНДЗ: немає		Лекції: 18 год.
		Практичні (семінарські): немає
		Самостійна робота: 38 год.
Консультації: 4 год.		
Форма контролю: залік		
Мова навчання: українська	Навчальний план 2020 р.	

II. Інформація про викладача

Сур'як Микола Володимирович

Кандидат філологічних наук

Доцент

Доцент кафедри української літератури

Електронна адреса: suriakmukola@gmail.com

Дні занять: згідно з розкладом факультету за посиланням

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Предметом вивчення освітнього компонента є життєвий і творчий шлях Лесі Українки, відомої української поетеси, прозаїка, драматурга, критика, перекладача, чиє ім'я носить Волинський національний університет імені Лесі Українки.

Програма освітнього компонента складається із таких змістових модулів:

1. Етапи життєвого та творчого шляху Лесі Українки – Лариси Петрівни Косач-Квітки (дитинство, сім'я, виховання, Волинь в житті і творчості Лесі Українки, формування світогляду, впливи і взаємовпливи, оточення та ін.).

2. Жанрове та тематичне багатство творчості Лесі Українки (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровість творчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади епістолярій).

3. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає знання програми української літератури рівня повної загальної середньої освіти.

Постреквізити: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Зв'язки з громадськістю», «Етика ділового спілкування», «Культурно-освітня робота музеїв», «Історія і практика екскурсійної діяльності», «Практикум з проектування екскурсійних і туристичних маршрутів», «Практика з екскурсійно-туристичної діяльності», «Переддипломна практика», написання кваліфікаційної роботи, складання атестаційного екзамену.

3. Мета і завдання освітнього компонента. Основною метою освітнього компонента «Творчий феномен Лесі Українки» є популяризація життя та творчості видатної української письменниці, чиє ім'я носить Волинський національний університет імені Лесі Українки. Через ознайомлення здобувачів освіти із важливими моментами життя та творчості сім'ї Косачів-Драгоманових та Лесі Українки дати здобувачам освіти об'єктивні знання про особливості стильової манери письма та еволюцію поглядів і прагнень Лесі Українки, про її місце в культурному середовищі не лише української, а й світової літератури.

Завдання освітнього компонента – розкрити сутність духовної атмосфери зламу ХІХ–ХХ ст., зорієнтувати здобувачів освіти у її найприкметніших виявах, у пошуках суспільного та естетичного ідеалу, у прагненні українського письменства, зокрема членів родини Косачів і самої Лесі Українки вивести українську літературу на світові обрії; а також ознайомити здобувачів освіти із особливостями виховання в сім'ї Косачів, провести зримі паралелі з сучасністю, з тими подіями, які суголосні рухам початку минулого століття, з'ясувати актуальність і потрібність творчості Лесі Українки на нинішньому етапі розбудови української нації і держави.

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності: ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності). ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної

області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Програмні результати навчання: ПР 14. Використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лесі Українки – Лариси Петрівни Косач-Квітки						
Тема 1. Леся Українка: віхи життя і творчості.	8	2		6		
Тема 2. Леся Українка у колі своєї родини.	10	2		8		
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів.	10	2		6	2	
Разом за модулем 1	28	6		20	2	
Змістовий модуль 2. Жанрове та тематичне багатство творчості Лесі Українки						
Тема 4. Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки.	8	4		4		
Тема 5. Лірика Лесі Українки – унікальне явище світової літератури.	8	2		4	2	
Тема 6. Новаторство драматургії Лесі Українки.	8	2		6		
Тема 7. Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність.	8	4		4		
Разом за модулем 2	32	12		18	2	
Всього годин / Балів	60	18		38	4	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача освіти є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Під час самостійної роботи здобувач освіти

опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, проводить науково-дослідну роботу з деяких питань згідно рекомендацій науково-педагогічного працівника, зокрема, роботу з необхідною навчальною літературою і ресурсами мережі Інтернет.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з освітнього компонента визначається цим силабусом, навчально-методичними матеріалами, завданнями та методичними вказівками викладача.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Питання, що виникають у здобувачів освіти стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

№ з/п	Теми, зміст роботи	К-сть год
1	Леся Українка: віхи життя і творчості. Міні-есе «Моя Леся Українка». Літературний портрет Лесі Українки. Творчість Лесі Українки – унікальне явище в українській і світовій культурі.	6
2	Леся Українка у колі своєї родини. Олена Пчілка як дитяча письменниця. Леся Українка та Олена Пчілка: історія взаємин. Іван Драч «Іду до тебе». Екранне втілення життя Лесі Українки. Леся Українка в художній літературі.	8
3	Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів. Леся Українка і Волинь. Дворянське гніздо Косачів: особливості виховання. Фольклор як основа творчості.	6
4	Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки. Джерела та фольклорна основа «Лісової пісні» Лесі Українки. Художня проза Лесі Українки. Художні особливості ліричних циклів Лесі Українки.	4
5	Лірика Лесі Українки – унікальне явище світової літератури. Образи-символи в поезії Лесі Українки. Твори Лесі Українки мовами народів світу. Синтез мистецтв в поезії Лесі Українки. Інтимна лірика Лесі Українки.	4
6	Новаторство драматургії Лесі Українки. Неоромантична концепція героя в драматургії Лесі Українки. «Кассандра» Лесі Українки: особливості індивідуального стилю. Ліро-епічні поеми Лесі Українки: проблема героя. Образ пророка в драматургії Лесі Українки.	6
7	Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність. Епістолярна спадщина Лесі Українки: адреси та адресати. Переклади Лесі Українки. Географія подорожей Лесі Українки. Леся Українка та Грузія. Леся Українка та Михайло Драгоманов.	4

IV. Політика оцінювання

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти.

Формуючи лекційний матеріал, науково-педагогічний працівник створює умови для найбільш ефективного засвоєння здобувачем освіти знань у рамках пропонованого освітнього компонента. Досягненню відповідної мети слугує, зокрема, визначення тих питань, що за рівнем складності можуть бути вивчені здобувачем освіти в рамках самопідготовки. При цьому в ході викладання освітнього компонента викладач використовує сучасні наукові методи, спрямовані в тому числі на розвиток у здобувачів освіти критичного мислення і вміння самостійно аналізувати обставини реальності.

Відвідування лекційних занять та ведення конспекту лекцій здобувачем освіти є обов'язковим та покликане забезпечити отримання ним концентрованих знань, а також зверненням до викладача із запитаннями з метою конкретизації тих чи інших аспектів предмету розгляду. Пропущені лекції підлягають самостійному опрацюванню з додатковим контролем з боку науково-педагогічного працівника, якому має бути продемонстрований конспект за відповідною темою.

Поряд із цим, для забезпечення освітнього компонента викладач використовує сучасні технології, зокрема хмарні сервіси і освітні платформи, чим створює можливості для самостійного ефективного засвоєння здобувачем освіти пропонованого матеріалу у межах елементів структури освітнього компонента. У зв'язку з цим, якщо інше не встановлено положеннями нормативно-правових документів Університету, здобувач освіти, який пропустив лекційне заняття, може самостійно опрацювати відповідний матеріал. Також у разі необхідності здобувач освіти може відвідати консультацію з конкретної теми для заповнення прогалин у знаннях. Здобувачі вищої освіти також можуть долучатись до оновлення освітнього компонента шляхом подання пропозицій науково-педагогічному працівнику стосовно сучасних змін у галузі філологічної освіти.

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти та відповідальність за її порушення регулюються «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає: посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну

(науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається: *академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; *самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів; *фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; *фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; *списування* – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; *обман* – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; *хабарництво* – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; *необ'єктивне оцінювання* – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; *надання здобувачам освіти* під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; *вплив у будь-якій формі* (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Політика щодо дедалайнів та перескладання.

За результатами вивчення освітнього компонента здобувачі освіти складають залік. База тестових завдань для підсумкового контролю розміщена у відкритому доступі за

посиланням http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/isp/isp_TEST_235.html.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за результатами комп'ютерного тестування. При цьому завдання оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно. Для отримання заліку необхідно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку, у разі отримання незадовільної оцінки, допускається не більше двох разів: один раз та другий раз – у вигляді комп'ютерного тестування, третій – комісії, яку створює декан факультету.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання, який проводиться у формі комп'ютерного тестування. База тестових завдань для підсумкового контролю розміщена у відкритому доступі за посиланням http://cit.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/bases/isp/isp_TEST_235.html.

Засади поточного та підсумкового оцінювання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки визначені «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки».

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет ресурси

Уся література, необхідна для засвоєння курсу, є в бібліотеці університету.
Основна

1. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913). Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 1: Драматичні твори (1896 -1906). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 843 с.

2. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913)
Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 2: Драматичні твори (1907-1908). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 420 с.

3. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913)
Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 3: Драматичні твори (1909-1911). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 652 с.

4. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913)
Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 4: Драматичні твори (1912-1913). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 420 с.

5. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913)
Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 5: Поетичні твори. Ліро - епічні твори. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 925 с.

6. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913)
Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 6: Художня проза. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 621 с.

7. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913)
Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 7: Літературно - критичні та публіцистичні статті. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 677 с.

8. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913)
Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 8: Переклади: поезія, проза, драма, публіцистика та інше. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 1116 с.

9. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913)
Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 9: Записи народної творчості. Пісні, записані з голосу Лесі Українки. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 845 с.

10. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 10: "Стародавня історія східних народів". Конспекти. Виписки з книг. Нотатки та інше. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 525 с.

11. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 11: Листи (1876 - 1896). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 597 с.

12. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 12: Листи (1897-1901). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 605 с.

13. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 13: Листи (1902-1906). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 612 с.

14. Українка, Леся (українська письменниця, перекладач; 1871-1913) Повне академічне зібрання творів: в чотирнадцяти томах/ Леся Українка; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Том 14: Листи (1907-1913). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 613 с.

Додаткова

15. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк, 2006. 124 с.

16. Єфремов С. Вибране: ст., наук. розвідки, моногр./ Упоряд., передм., прим. Е. Соловей. Київ: Наук. думка, 2002. 760 с.

17. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка: Лекції, нариси, статті. Дрогобич, 2007. 246 с.

18. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Книга ІІІ. Нью-Йорк ; Київ : Темпора, 2015. 412 с.

19. „Листи так довго йдуть...” Знадоби архіву Лесі Українки в Слов'янській бібліотеці у Празі. Київ, 2003. 218 с.

20. Леся Українка та сучасність (Збірники наукових праць, матеріали наукових конференцій «Лесезнавчі читання»). Луцьк, 2003–2008.

21. Малютіна Н. Художнє втілення екзистенційного типу мислення в драматургії Лесі Українки. Одеса: Астропринт, 2001. 264 с.
22. Скупейко Л. Міфопоетика «Лісової пісні» Лесі Українки. Київ: Фенікс, 2006. 414 с.
23. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Темпора: Київ. Нью-Йорк, 2016. 368 с.
24. Сташенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лесі Українки. Леся Українка і сучасність. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76 – 86.
25. Сур'як М.В. Трагедія Кассандри в рецепції Есхіла та Лесі Українки. Acta Paedagogica Volynienses. 2021. Вип. 6. С. 175–181
26. Яручик В.П., Сур'як М.В. Модуси поетичного мовчання в «Лісовій пісні» Лесі Українки. Acta Paedagogica Volynienses. 2021. Вип. 6. С. 202–208.

Інтернет ресурси

27. Електронна бібліотека. Українська література. Леся Українка – Лісова пісня. URL: <https://ukrclassic.com.ua/katalog/u/ukrajinka-lesya/972-lesya-ukrajinka-lisova-pisnya>
28. Леся Українка. Енциклопедія життя і творчості. Драматичні твори. URL: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Dramas.html>